

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 517

van **TINNE ROMBOUTS**

datum: 19 januari 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Circulaire mestverwerking - Nutriëntenrecuperatie en -valorisatie

Vlaanderen heeft een bijzonder potentieel op het vlak van biobased economy. Bovendien heeft de Vlaamse Regering ambitieuze doelstellingen op het vlak van de circulaire economie. "Vlaanderen moet op Europees en wereldniveau toonaangevend zijn in de omslag naar circulaire economie" stelde de minister. In 2017 ging Vlaanderen Circulair van start met als doel de transitie naar de circulaire economie in Vlaanderen te bewerkstelligen tegen 2050. De huidige Vlaamse Regering bevestigde deze doelstelling en sprak de ambitie uit om van Vlaanderen tegen 2030 al een circulaire koploper te maken in Europa.

Om dat te kunnen waarmaken, zal de focus van het experimenteren, dat uiteraard belangrijk blijft, moeten worden opgeschaald tot het implementeren van goede praktijkvoorbeelden die de voorbije jaren aan het licht kwamen, zo stellen betrokkenen.

Op het vlak van nutriëntenrecuperatie en -valorisatie is er een bijzonder potentieel. Via de techniek van mestverwerking voert men (o.a. het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM)) reeds langere tijd, met succes, onderzoek naar deze nutriëntenrecuperatie uit mest. Dat zou een grote meerwaarde kunnen zijn om in België, maar zelfs heel Europa, tot een algemene reductie van niet-dierlijke nutriëntegebruik te komen. Bij de opstart van het NutriCycle-project heeft men ook de scope van nutriëntenrecuperatie uit water en de agrovoeding opgenomen.

Naast onderzoek, technieken en bewezen praktijken is het belangrijk dat het beleid ook volgt en zijn wetgeving aanpast zodat circulaire economie ook effectief kan worden uitgerold. Specifiek voor de nutriëntenrecuperatie en -valorisatie botst de sector vandaag op het 'end of manure'-statuut in de Europese Nitraatrichtlijn. Deze richtlijn beschouwt alle afgeleiden van dierlijke mest nog steeds als dierlijke mest, waardoor de gerecupereerde nutriënten niet zouden kunnen worden ingezet als kunstmest en dat puur op basis van hun origine. Milieuvriendelijker en wetenschappelijk correcter zouden deze meststoffen beoordeeld moeten worden op basis van hun eigenschappen, kwaliteiten en werking. Alleen op die manier kan men gerecupereerde nutriënten circulair inzetten en het gebruik van chemische afbouwen.

1. Wat is de stand van zaken van het actieplan vanuit het NutriCycle-project, met als doel de transitie van nutriëntenverwijdering naar nutriëntenrecuperatie in de verwerking van reststromen en mest? Welke acties zijn gedefinieerd en welke beleidsaanbevelingen? Wat is de vooropgestelde timing?

2. Welke (Europees gefinancierde) onderzoeksprojecten liepen/lopen (2020 en 2021) aan Vlaamse onderzoeksinstituten over circulaire mestverwerking? Wat zijn de tussentijdse resultaten van deze projecten en wanneer verwachten we de eindresultaten?
3. In voorgaande debatten stelde de minister dat de Europese Commissie onderzoekt hoe producten uit de mestverwerking die eigenschappen van kunstmest hebben, kunnen worden gebruikt boven de maximale bemestingsnorm van 170kg N uit dierlijke mest.
 - a) Wat is de stand van zaken van dit onderzoek? Wie is hierbij precies betrokken en wat is de timing voor dat onderzoek? Welke procedure dient gevolgd te worden opdat de wetgeving ook effectief is aangepast?
 - b) Welke initiatieven heeft de minister ondernomen richting de Europese Commissie om deze cruciale vraag kracht bij te zetten? Met wie heeft ze hierover specifiek al contact gehad en welke afspraken zijn hierover gemaakt?

ANTWOORD

op vraag nr. 517 van 19 januari 2021

van **TINNE ROMBOUTS**

1. Het NutriCylce project wordt gecoördineerd en uitgevoerd door de Universiteit Gent. Zij ontvangt hiervoor een subsidie vanuit middelen voor leefmilieu tot midden 2022. In 2020 werd een visie en missie uitgewerkt die dit jaar in een actieplan zal worden omgezet.
2. De onderzoeksprojecten aan Vlaamse onderzoeksinstituten over circulaire mestverwerking zijn terug te vinden op de website nutricycle.vlaanderen. Er zijn 13 onderzoeksprojecten over circulaire mestverwerking waarvan er 5 in 2020 zijn afgelopen. De projectduur van de lopende projecten varieert. Van de lopende projecten verwacht ik eindresultaten in de komende jaren. Tot hiertoe tonen de projecten aan dat herwonnen meststoffen die voldoen aan de SAFEMANURE criteria veilig zijn en een gelijkaardige werking hebben als kunstmest.
3. a. Het Joint Research Centre (JRC) heeft de SAFEMANURE studie 'Technical proposals for Zones by the Nitrates Directive (91/676/EEC)' in september 2020 gepubliceerd. Daarin staan de voorwaarden waaraan herwonnen meststoffen, 'RENURE' genoemd, moeten voldoen om veilig gebruikt te kunnen worden boven de maximale bemestingsnorm voor dierlijke mest.

Vlaanderen is sterk betrokken geweest bij zowel de opzet, de uitvoering als het finaliseren van het eindrapport van dit onderzoek, zowel vanuit de overheid als vanuit middenveldorganisaties, omdat dit heel belangrijk is voor de nutriëntenrecuperatie in Vlaanderen.

Op basis van dit onderzoek dringt Vlaanderen aan bij de Europese Commissie, samen met andere gelijkgezinde Europese Lidstaten, om dit onderzoek te vertalen in het Europese beleid. Dit gebeurt onder meer in het Europese nitraatcomité. De nitraatrichtlijn laat inderdaad niet toe dat producten uit de mestverwerking als kunstmest beschouwd worden en dus boven de maximale norm van 170 kg N/ha zouden gebruikt worden, behoudens derogatie. Vooraleer aanpassingen hierover te kunnen doorvoeren in de Vlaamse wetgeving moet dus eerst op Europees niveau het beleidskader uitgewerkt worden.

- b. Over de implementatie van de resultaten van de SAFEMANURE-studie en de vertaling naar het beleid hebben mijn diensten overlegd met Nederland. Ze hebben afgesproken om draagvlak te zoeken bij gelijkgezinde Europese lidstaten.